



Foto: Kalmr

Hvar er virðingin fyri børnunum?

— Hetta er vannvirðing móti børnum, siga foreldur og pedagogar um avgerðina hjá Tórshavnar býráð viðvíkjandi barnaansing. Í staðin fyri at stovna nýkur frítíðarheim skulu børnini nú koyrast m.a. í ítróttarhallir. Við hasi loysnini kunnu vit vænta at fáa bannsett børn og børn, ið einki tíma at taka sær til. Men kanska er tað ætlanin at fáa fleiri óvirknar borgarar???

Býráðið hevur í hyggju, at stóri parturin av stovnsplássunum skal gerast til veggstovupláss heldur enn barnagarðspláss, og at tey stóru barnagarðsbørnini saman við teimum yngri skúlabørnunum skulu vera í ítróttarhallum, í Meiniheitshúsinum og aðrastaðni. Fleiri børn skulu hava hálv dagspláss, og mammur fáa lön fyri at hava børn síni heima. Sosíalurin hevur tosað við nýkur foreldur og pedagogar um hesa ætlan.

— Eg haldi, at endamálið við hesum fyrst og fremst er at fáa fleiri foreldur at tuga. Fólk eru í neyð, tí tey vita sær ongan at hava børnini, og tað veit býráðið. Óivað fara summi at taka ímóti hesum, tí tey hava einki val. Men her er als ikki hugsað um, hvat tænar børnunum. Einki verður sagt um, at

børnini skulu hava tað gott, og tað fáa tey tað heldur ikki við hesi skipanini. Hetta er einki uttan ein vanvirðing móti børnunum.

Foreldur og pedagogar hava trálisið álitid, sum er gjørt í sambandi við ætlanina. Tey vita ikki, um tey skulu gráta ella flenna at hesum flókta áliti. Sumt í tí er beinleiðis ósatt, og annað visir, at tey, sum smíðað hava álitid, als ongan kunnleika hava til umstøðurnar hjá foreldrum og børnum. Ei heldur til hvussu børn eru.

Tað er ikki beint, sum álitid sigur, at øll, sum hava sýnt áhuga fyri spurninginum hava verið til fundar um hetta málið. Pedagogarnir, sum dagliga fáast við børn, eru ongantið eftirspurdur.

Petta dagin sundur

Í álitinum verður sagt, at smæstu børnini hava ikki sama tørv á at vera í nærumhvørvinum. Tað er mæn. Eingi børn, hvørki stór ella smá, hava gott av at skula flyta runt í býnum. Tað er nóg ringt sum er, at barnagarðar, veggstovur og skúlar liggja í øðrum býarparti enn heimið. Børnini eru um dagin saman við heilt øðrum børnum enn grannabørnunum. Dagurin er pettaður sundur, og skulu børnini, sum ætlanin er, vera hálvan dag í barnagarði ella skúla og hálvan í t.d. badmintonhøllini, verður heilt galið. Tey fáa ikki stundir til at knýta seg til nakað stað.

Álitid sigur, at fólk sum heild heldur vilja hava hálv dagspláss til børnini. Tað passar heldur ikki.

Sjálvandi skulu tað vera nýkur hálv dagspláss, men tørvurin er ógvuliga litil. Tað koma ógvuliga fáar umsóknir til stovnar um hálv dagspláss.

Vansarnir eru nógvir við hálv dagsplássum. Børnini, sum bara eru hálvan dag á stovni, kunnu lættliga fella burtur úr spæli og øðrum, tí tey ikki eru við allan dagin. Tey uppliva ikki tað sama sum hini. Og tað hendir eisini meira enn so, at foreldur, ið hava barn hálvan dag á stovni, nýðast at snýta arbeidsplassið fyri at koma rættstundis eftir barninum, tí tað skal av stovninum til ávíska tíð.

Børnini síni egnu høli

At hava nærumhvørvis-hús er eitt frálíkt hugskot.

Foreldrini eru tryggari, tá børnini ikki skulu ferðast ella koyrast langar leiðir, børnini kunnu vera saman við børnunum í grannalagnum, og foreldrini fáa eisini stórri áhuga fyri, hvat fyriferst á stovninum. Men nærumhvørvishús kann bara ikki gerast upp á tann mátan, sum nevnt er í álitinum Norðasta Horn. Tað ber ikki til at brúka eina vanlig hús, sum samstundis skulu nýtast til annað endamálið. Børnini mugu hava síni egnu rúm og lutir, ið ikki skulu beinast burtur hvønn dag. Kann alt ikki standa frammi, og hava tey ikki høli, sum eru teirra, tíma tey einki at gera. Tað sama er at siga um Meiniheitshúsið. Skal kjallarin har brúkast til barnaansing ella frítíðarvirksemi, so má hann nýtast til tað burturav.

At tað fer at bera til at nýta badmintonhøllina, svimjihøllina og Venjingarhøllina til børnini, ivast bæði foreldrini og pedagogarnir stórliga í.

— Sonur min hevði í hvussu er ikki tíma tað. Børn tíma ikki so skipað spæl. Eina løtu kanska, men so fara tey frá. Tað kann lættliga henda, at børnini fara at rýma, tí tey tíma ikki at vera har. Hvát skulu tey eisini gera hálvan dagar hvønn gerandisdag í vikuni í eina ítróttarhøll? Hvát skulu tey spæla við?

Ringt fyri børnini

Eg beri ótta fyri, at ein tilik skipan oyðileggur børnini, tí antin fara tey at oyðileggja ella verða tey óvirkin, tí tey ongantið fáa loyvi til at taka stig til nakað, sum tey tíma sjálv. Alt verður skipað fyri tey. Men kanska er tað ætlanin hjá Poul Michelsen og hansara at fáa fleiri óvirk-

nar borgarar??

— Og tey, sum skulu arbeida í ítróttarhøllini verða ør í høvðinum, tí børnini fara at renna aftur og fram alla tíðina, tá tey ikki sleppa at gera tað, sum tey hava hug til.

Ringast er tað fyri tey stillu børnini. Tey, sum ræðast ella ikki eru so framlig. Tey fara at fella heilt uttanfyri.

Alt gott at siga um ítrótt. Men ítrótturin skal vera eitt tilboð. Hann skal ikki kroystast niður yvir børnini, tí øll hava ikki hug at fáast við ítrótt. Poul Michelsen leggur dent á alternativar loysnir, men her er einki alternativ. Fólk fáa einki at velja í men nýðast at taka við tí, sum verður boðið teimum.

— Eg ræðist hesa ætlanina, tí fólk lata seg blinda av, at tað skal vera so biligt. Tí kann væntast, at tey, sum ringast eru fyri, fara at taka undir við tí.

Annars er tað nógvið biligari at hava frítíðarheim enn aðrar stovnar. Eitt frítíðarheim kostar ikki so nógvið í rakstri, og pengar fær kommunan inn við skatti.

Tað sæst eisini týðiliga, at tey vilja hava mammurnar heim aftur av arbeidsmarknaðinum. Er endamálið tað, má maðurin í fyrsta lagi hava hægri lön, so hann kann forsyrgja eina heilari familju. Haraftrat hava øll fólk rætt til at fara út at arbeida. Og mammurnar skulu uttan mun til inntøku fáa lön fyri at vera heima hjá børnum sínum. Ím kommunan hevur ráð til at gjalda øllum mammum lön, so hevur hon eisini ráð til loysnir, sum tæna børnunum.

randi

Óheppin uppskriving

Pedagogum dámar lítið ta sentralu uppskrivingarskipanina, sum nú verður sett í verk í Tórshavnar býráð. Teir eru fyri at hava felags uppskriving, men hon skal fara fram undir øðrum treytum, enn býráðið hevur samtykt.

— Vit mæltu til at seta eitt fólk við pedagogiskum kunnleika, sum í samráð við stovnararnar skuldi taka sær av uppskrivingini, siga pedagogarnir. Nú verður tað í staðin leiðarin fyri sosialu deild.

ini, sum tekur sær av uppskrivingini, og ein politiskt vald nevnd skal hava eftirlitid.

Pedagogarnir halda tað eisini vera óheppið, at børn við sosialum trupulleikum skulu hava fyrsta rættin til dagstovnapláss. fram um børn, sum tørvur pedagogiska uppveining. Tað er ikki rætt at savna børn við trupulleikum á henda hátt, og harvið er vandi fyri, at stovnararnir verða viðgerðarstøð.

randi